

bestemt Politik i den Retning, havde nogen bestemt Synsmaade, som det vilde gennemføre paa dette Gebeet. Skulde man fra hvad der i saa Henseende hidtil er passeret, slutte sig til, hvad der var Ministeriets Tankegang, vilde man snarere komme til det modsatte Resultat af, hvad der nu gjøres gjældende; thi om det end er ganske vist, at, da dette Lovforslag og andre lignende tidligere fremkom, bekæmpedes de ikke med den fulde Overbeviisnings deciderende Kraft af vedkommende Kultusminister; nei, vi fik kun idelige Hensstillinger til Rigsdaagen, saa havde vi dog en stærk Følelse af, at Hensstillingerne skjulte et stille Ønske om, at disse besværlige Spørgsmaal ved en Forkastelse af Lovforslagene maatte blive begravede og bragte ud af Verden. Og den ærede Conseilspræsident maa tillade mig at sige, at ligeoverfor just dette specielle Lovforslag har den tidligere Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet ikke blot indtaget denne tvivlende Stilling, men han har bestemt tilkjendegivet sin Mening. Naar den høitærede Conseilspræsident vil efterlæse de første Ytringer ved dette Lovforslags første Behandling i Folkethinget, og som findes i Folkethingstidenden for forrige Samling Sp. 891 ff., saa vil han under en Deel, jeg vil ikke sige omskribende, men under en Deel ventlige Talemaader finde, at Ministeren siger, at som Individ kunde han have Sympathi for Loven, men som Minister stod han ganske anderledes; som Minister modsatte han sig Loven, — han bruger ikke Udtrykket „modsatte sig“, men han finder meget store Betænkeligheder derved, og disse Betænkeligheder gjentages under 3die Behandling i Folkethinget, og de gjenløde ogsaa i denne Sal. Jeg maa endnu tilføie, at det oprindeligt er et privat Lovforslag, og det er dog Noget, som er næsten u hørt, at et Ministerium af et privat Lovforslag, som det engang har hidraget til at faae til at falde, pludselig gjør et Cabinetsspørgsmaal. Om Ministeriet senere skulde have bundet en Overbeviisning om, at denne Sag kunde fremmes, at den ikke var saa

farlig, og Ministeriet derfor ikke længer vilde modsætte sig det, det kunde man begribe, og man kunde endogsaa finde sig i, at Ministeriet optog et enkelt Medlem, der sagde: Dette Spørgsmaal vil jeg fremme, det maa I finde Eder i. Men at Ministeriet siger: Dette Lovforslags Fremme, der først blev os paa tvungen som et privat Lovforslag, gjøre vi til et Spørgsmaal for vor hele Existens, det er constitutionelt uberettiget, og det medfører det uheldige Forhold, at, hvis dette Lovforslag ikke gaaer igjennem, og hvis Ministeriet udfører sit anthedede Forsæt, kan der ikke siges at være nogen Mand her i Thinget, paa hvem der hviler det mindste Ansvar med Hensyn til Tilveiebringelsen af et nyt Ministerium; thi der er Ingen, der har vaakt nogen Opposition imod Ministeriet, der er Ingen der trænger ind og krydser Planer, som Ministeriet antages at maatte forfølge, og som høre til Ministeriets selvvalgte Opgave; tværtimod, Ministeriet har i denne Sal fundet megen lojal Understøttelse. Og der er endnu et andet Punkt, som vi maae holde fast paa, og det er, at det er i høieste Grad ubilligt, at dette Cabinetsspørgsmaal reises overfor Landstinget. Det hører med til det nuværende Ministeriums Fortjeneste, at det dog — om vi end ikke i alle Henseender ere tilfredse med Resultaterne — fik Ende paa Forsatningsforhandlingerne, og Landstingets Sammensætning er bleven saaledes, som Ministeriet helst ønskede den. Dette Landsting, sagde jeg, har ydet Ministeriet en lojal og ivrig Understøttelse, og jeg tør tilføie, at de Medlemmer, med hvilke jeg pleier at stemme, ikke mindst have ydet den. Der har ofte været appelleret til vor Understøttelse, og vi have givet den. Der er ingen af Ministrene, undtagen maaskee den høitærede Conseilspræsident — fordi han ikke er i den Stilling at skulle forelægge Lovudkast — der ikke har appelleret til os, kommende fra det andet Thing, og Forholdet har været dette, at, naar Ministeriet var kommet overeens med det andet Thing om Hovedresultaterne i store Spørgsmaal, da have vi accepteret dem, og